

Sadan lintulajin haaste

Alustus ja aloitus

Tänä vuonna BirdLife on haastanut suuren yleisön bongaamaan 100 lintulajia vuoden 2017 aikana. Kesken onnistuneen Miljoona pönttöä -projektin. Tämäkään haaste ei ole mahdoton, sillä muuttolintuja tippuu taivaalta näin keväällä lähes solkenaan. On vain erotettava ne toisistaan. Pohjoisessa pesivät lajit ovat nähtävissä ohimennen komeissa kevätasuissaan. Siis sata eri villilintulajia. Tavoite oli selvä.

Olin saanut hyvän alun kotona lintulaudalta, ja kun kävimme vielä pikkureissuilla lahi pelloilla ja koskilla, oli kotiseutupinnoja jo 56 lajia. Pyytä lukuun ottamatta yli puolet jo pivossa. Pari kuollutta lasken mukaan, tutuilla tunnistettu nälkiintynyt kanahaukka ja koiramme Sepen löytämä teeri sähkölinjan alta. Myös harvinaisempia lajeja olisi ollut helposti saatavana, kuten pikku-uikku ja viiksitimali naapurikaupungeissa.

Olihan minulla jo vuodenvaihteessa kotiruokinnalla viihtyneet läntisen rodun pähkinänakkelit, täälläpäin harvinaisuus. Näiden vieraiden myötä saimme paljon muitakin vieraita, muttemme toivottuja pähkinöitä.

Pähkinänakkelit Nikke ja Nakke

Lähdin niin optimistisesti osallistumaan sadan lajin ralliin, että korotin heti tavoitteeni 20% suuremmaksi, olenhan harrastellut lintujen tarkkailua mielenvirkistykseksi jo kymmeniä vuosia ja nykyisin myös dementian torjuntaan. Tukenani on lintutuntija rouva. Jo äitinsä puolelta Kurkien sukua.

Hän osoittaa minulle näkemiään lintuja ja tunnistaa ne hyvännäköisenä jo ulkonäöltä. Ja hyväkuuloisena kuulee laululintusten korkeatkin äänet jo etäältä. Ja tunnistaa ne. Minulle tulee todellisia vaikeuksia sitten, kun varsinaiset laululinnut saapuvat. Niitä on päästävä lähes lähietäisyydelle kuullakseen korkeimmat äänet. Nyt minun tarvitsee kuitenkin nähdä ne ja yrittää tunnistaa, tai ainakin arvuutella itse. Jos en onnistu kohtuuvaivalla, uskon saavani lajinimen selvällä äidinkielellä.

Tulostin BirdLifen sivulta havaintolistan kotiverkon kautta monitoimikoneelle. On se helppoa nykyisin. Kohderyhmän listalle on suuri luonnonystävien joukko, joten aakkosjärjestys lintulistassa olisi ollut paikallaan. Käytetyssä systemaattisessa järjestyksessä pitäisi olla ainakin

otsakkeita linturyhmistä. Ettei vaan moni jätä listan täyttämistä kesken, vaikka ruksiminen ruutuun on muuten liiankin helppoa.

Täytin listaan malliksi kymmenkunta ensimmäistä. Olin jo nähnyt harvinaisuuksia, jotka puuttuivat listalta, mm. valkoselkätikan ja pähkinänakkelin. Lajien löytäminen listalta oli hankalaa, vaikka se siellä olisikin. Luovutin sen täytön suosiolla rouvalle.

Oli kylmä kevät 2017. Varmasti tämän vuoden kylmin huhtikuu. Muuttolinnut, jotka tulivat, peruivat tulonsa ja menivät takaisin. Otin niistä pinnat kotiin. Vain kodin tehuruokinnasta osansa kelpuuttaneet tulokkaat jäivät maisemiin, mustarastaat, peipposet, vihervarpuset jne. joten päätimme lähteä ...

1. Siikalahdelle

Lähdimme katsomaan kevään tuloa etelämmäksi. Kesää vastaan. Sillä tänä vuonna keväntulo oli pahasti myöhässä. Muuttolinnut ovat hyvä referenssi kevään tulosta; kuu kiurusta kesään, västäräkistä vähäsen, pääskysestä ei päivääkään. Kirjoitin tuon kokonaan, sillä se pitää paikkansa. Taas.

Teimme lintureissun pienellä matkailuautolla, johon mahtuu kaksi aikuista nukkumaan vierekkäin. Jos sopu sijaa antaa. Ja Siikalahdella on mahdollista yöpyä lähellä lintuja. Pikkupakkanen öisin ei haittaa, sillä kuten tiedätte, asuntoautossa on lämmitys ja sisäväessa. Meillä myös untuvapeitot.

Vappuaatoksi oli sääennusteessa luvassa taas lumisadetta. Mutta heti seuraavana päivänä olisi kevään lämpimin jakso aurinkoisine päivineen. Ainakin Parikkalassa. Nämä parin päivän ennusteet pitävät nykyisin hyvin paikkaansa, ja seuraamalla parin tunnein välein ennusteisiin voi luottaa, vaikka ne muuttuvatkin. Me seurasimme ja siirsimme omaa vappureissuamme päivällä eteenpäin. Ja se todella kannatti.

Vappuaattona ja yöllä oli taas tullut hieman lunta. Aurinko nousi aikaisin ja suomenlippujen liehuessa lähdimme vappuriehaan hyvissä ajoin. Liikenne oli rauhallista ja talvinopeuksiin tottuneet autoilijat pysyivät takanamme hiljalleen kasvavana jonona. Kukaan ei ilmeisesti halunnut herättää liikennevalvonnan huomiota. Tientukkona emme sentään olleet.

Suuntasimme itään kohti Savonlinnaa. Upea sää innoitti rouvaa puhumaan nopeaan ja tärkeistä asioista. En saanut heti suunvuoroa, kun näin pellonreunassa koivussa istuvan auringon valaiseman tuulihaukkakoiraan. Sen tunnen hyvin, jos näen sen hyvin. 1 – 0 minulle ja tällä aloituksella haastoin rouvan leikkimieliseen kilpailuun havaituista lajeista listaani.

Teimme matkaa kahden pysähdyksen taktiikalla, tauot Savonlinnassa ja Punkaharjulla. Savonlinnassa rouvan ollessa tavaratalossa kiertelin Sepe-koiran kanssa veneiden

talvisäilytyspaikalla etsien ennen näkemätöntä lajia. Edes varpusta, mutta turhaan. Katselinkin mieluimmin purjeveneitä, jotka oli paljastettu pressujen alta.

Lounastaukoa pidimme Punkaharjun korkeimmalla paikalla. Punkaharju on muuten niin komea paikka, että sen kautta kannattaa aina ajaa ja pysähtyä jaloittelemaan. Uudemman valtatievarressa olisi kyllä Punkaharjun tutkimusasema ja puulajipuisto, missä ”takuuvarmasti” näkee ja kuulee pähkinähakin, mutta minulla se laji oli jo jemmassa.

Ajaa huristimme eteenpäin. Päinvastoin kuin kotona, lunta ei enää näkynyt, mutta järvissä oli vielä jääpeitteitä ja tuolla jään reunassa kellui uivelopari. Aivan levikkeen lähellä ja stop. Havainto varmistui ja tilanne oli jo 2 – 0.

Minultahan tämä käy. Ohjastin matkakotimme suoraan Siikalahden, unohdinko kertoa, Parikkalan Siikalahden, patosillan P-alueelle. Virittelin kaukoputken jalustalleen ja näin aloimme lintujen bongaamisen. Herrasmiehenä sallin rouvan tähtäillä kaukoputkella enkä siirtänyt häntä syrjään ja hän napsi linnun toisensa jälkeen ennen minua, sain vilkaista niitä kaukoputkella ja niin listaani kertyi oiva joukko uimataitoisia tavislintuja, räpyläjalkaiset tavi ja haapana sekä liuskaräpyläiset mustakurkku-uikku ja nokikana. Mutta miksi kaikki olivat niin kaukana, ettei kiikarimies pärjännyt kisassa ollenkaan.

Kiikareilla löytyi mukavasti lentäviä lintuja, ruskosuohaukkoja sekä rouvan tunnistamana arosuohaukkakoiras, oho! Tuo Parikkalassa muutaman muunkin kävijän bongaama harvinaisuus. Sitten minä nappasin ylläriin, verrattoman letkeän lentotavan omaavan kalatiiraparin. Kohta kuului jäk jäk jäk, mutta ennen kuin ennätin nähdä, pikkulokit olivat jo rouvan kiikarissa. Hänellä onkin aidot Swarovskit. Keskinäinen kilpailumme oli onneksi jo unohtunut. Tässä asiassa hänen muistinsa oli parhaimmillaan.

Kävimme levähtämässä vaunussa ja lämmittämässä kotikokkimme kypsyttämää karjalanpaistia, jota lounastimme tuoreen ruisleivän, juustojen ja kasvisten sekä vihannesten kera. Oikein Juhla-ateria. Röyhtäisyjen jälkeen keitin runsaat kahvit. Kaadoin loput Juhlamokka kahvista punaiseen Airam-termospulloon ja sen reppuun kaukoputken ja jalustan toveriksi.

Samalla tarkistin vaunun toiminnat ja totesin kaiken olevan kunnossa. Loimitin vielä hopan ohjaamon ikkunat tulevan kylmän yön varalta. Vuorokaudella siirretty Wappu-aattoilta ja -yö saivat tulla. Luonto ei ollut juurikaan pidemmällä kuin kotipuolessa lukuun ottamatta lintuja. Matkalla luontotuvalla olivat lehdon sinivuokot kuitenkin jo kukalla.

Seuraavaksi siirryimme pitkospuita pitkin lintutornille peräkanaa. Maalaistalon suuret mullit mylvivät kauempana ja jossain mäkättivät lampaat. Ei, vaan tarkemmin sanottuna vuohet, taivaanvuohet. Kahlaajista saatiin lento- ja äänihavainnot, pieniä metsä- ja valkovikloparvia, yksittäisistä töyhtöhyypistä sekä yhdestä rantasipistä. Hanhien ääniä kuului usein pelloilta ja pienehköjä parvia lenteli ilmassa, kookkaita metsähanhia, äänekkäitä valkoposkihanhia, jopa raitavatsaisia tundrahamhia. Tänne kannatti tulla juuri nyt. Muita kookkaita lintuja oli myös runsaasti, joutsenia, kurkia, kaulushaikaroita. Kaikista noista vähintään äänihavainnot.

Matkalla tornille oli suomalaista ”magrovemetsikköä”

Sää oli todella kaunis ja myös lämmin. Korkeasta tornista oli hulppeat näkymät ruovikkoiselle Siikalahdelle ja mm. Läähättäjä ja Käkättäjä -saarille. Pääskyjä ei vielä näkynyt.

Kaukaa kaukoputki löysi uusia lajeja, kuten puna- ja tukkasotkia, jouhi- ja lapasorsia, härkälintuja ja kiikarit lennosta yksinäisen kuikan. Pohjoiseen kotiseudulle päin menossa.

Illalla käväisimme pikku simoissamme uudelleen patolavalla kuuntelemissa, olivatko luhdan erikoisuudet, luhtakana ja luhtahuitti jo tulleet. Eipä äännelleet. Samalla reissulla sain kuitenkin kuin lohdutuksena kauempana piileskelleet pikkulinnut, pajusirkun ja aikaisen pajulinnun. Ne löytyivät rouvan kuulon perusteella. Sain ne viimein näkyviini ja pinnat kotiin. Kyllä yhteistyö on poikaa. Ja viimeinkin näin västäräkin. Kesä on lähellä. Ennen niin valtaisa naurulokkikolonia oli supistunut huomattavasti. Lokkien jatkuva lentosuojaverkko varislinnuilta on harventunut vuosi vuodelta. Suoja myös pesivien vesilintujen poikasille on heikentynyt.

Sitten olimmekin jo intensiivisestä kiikaroinnista ihan poikki ja selkä kipeänä. Pitäneeh kehittää monikäyttö seipi, joka toimisi samalla kävelykeppinä ja roskien keräämiseen. Vaunulla juhlimme Wappua terästämillä vähän simaa ja murustamalla tippaleipää sokerisormin. Ja menimme varhain nukkumaan. Sammukoon mieluummin lämmityslaite.

Aamutuimaan pistäydymme taas patolavalla. Paikalla oli jo kaksikin harrastajaa tarkkailemassa. Vanhempi harmaapartainen nojaili kaiteeseen ja valtavan suureen kameran objektiivin. Sanottiin kohteliaat huomenet ja katsottiin sitten vain taivaalle. Kalasääski sieppasi kalan, ravisteli vedet pois ja lensi aivan vierestä saalistaan käännellen. Tuo vanhemman kuvaajan kamera napsahti vasta linnun mentyä jo reilusti ohi. Hänellä lienee ollut vielä heikommat perusaistit kuin minulla, kuulo ja näkö. Nuoremman bongarin varusteet, kaukoputki ja kiikarit olivat myöskin paljon käytettyjä, mutta laadukkaita. Niiden käyttäjän tarkkuus oli samaa luokkaa. Olisiko ollut paikallinen, työmatkalla oleva havainnoija. Kertoi nähneensä mm. merikotkan. Lintuharrastajapiireissä on koko joukko tunnettuja guruja, ja jääköön kyseisen henkilön arvuutus lukijalle.

Sitten lähdimme uudelleen lintutorniin vieville pitkospuille. Siellä koimme tämän retken ehkä syködyttävimmät hetket, kun kaukaa etelästä, järven takaa ilmestyi pitkäsiipinen kookas lintu. Onko kotka? Onko kalasääski? On, on se kotka. Kirjavan, konkonokkaisen linnun siivet olivat kuin räsymatot. Kotka tuli ihanteellisesta suunnasta melkein meitä kohti auringon paistaessa selkämme takaa. Nuori merikotka rauhallisessa matkalennossa, menossa Vianmerelle päin. Sitä ihaillessamme huomasin ihan läheltämme pitkospuiden ylitse äänettömästi lentävän suopöllön. Jouduin jopa korottamaan innoissani ääntä, että saisin rouvan kääntämään kiikarinsa kotkasta. Myös pöllö käänsi päätään reilusti takaviistoon ääneni kuullessaan. Rouva varmisti sen suopöllöksi. Kohta vielä hiirihaukka näyttäytyi alkavia termiikkejä hyödyntäen.

Vai oliko reissun kohokohta kuitenkin havis aivan tornin läheltä. Pikkutikka rummuttaa, sanoi rouva ja kääntyi katsomaan tervaleppiin. Tuolla paksuimman lepän haarukassa, no tuolla, samalla korkeudella kuin mekin. Se rummutti pikkutikaksi oikein kovalla äänellä. Reipas, terve yksilö, joka tunsu puut kuin kotinsa ja valitsi sellaisen rungon, josta ääni lähtee ja kovaa.

Hetimiten paikalle ilmestyi toinen pikkutikka ja vielä kolmas. Kolmas tikkapyörä oli liikaa, ja kisa alkoi. Rieha näytti menevän ihan liiankin rajuksi, tappeluksi.

Tikat ajoivat toisiaan takaa oksistossa, räpistelivät, nostivat kirjavat siipensä uhkaavasti pystyyn ja tökkivät toisiaan tikarinokillaan. Punaista ei pahimpien pukareiden päässä kuitenkaan näkynyt. Ei, sillä ne olivatkin mustapäisiä naaraita molemmat. Ne taistelivat koiraasta kiihkeästi.

Koiraan rummutus oli todella tehnyt vaikutuksen.

Pikkutikka kotona ruokinnalla

Aamun tornisaldoksi tuli vielä vuodarilistaan kirjattavaksi selkälökki. Kuvauskojun lähellä ei lintuja ollut, mutta onneksi poikkesimme paluumatkalla matalammalle tornille, josta kuului, ja sitten myös näkyi kottarainen lähietäisyydeltä. Sen laulua oli tosi mukavaa kuulla pitkästä, pitkästä aikaa.

Sadan linnun vuodarilistaan tuli reissulla 32 uutta lajia, nyt yhteensä jo 88. Joista 11 eivät ole BirdLifen listalla.

Paluumatkalla ajoimme tietenkin Punkaharjun kautta, lounastimme ja patikoimme hieman harjun poluilla. Osassa harjua olivat vanhimmat, tiheä oksaiset ja neulaiset männyt todella karuja mutta kauniita. Piipahdimme taas Savonlinnassa, emme linnakkeessa, jossa annoin hyväksyvän mielipiteeni aiemmin valituille ostoksille. Istuinpehmikkeille.

Sepestä on tullut oikea lintukoira. Se malttaa olla paikoillaan, kun pysähdytään kiikaroimaan. Se nousee ensimmäisenä suoraan lintutorneihin, tervehtii pikkuhaukulla uudet tulijat ja istuu tai pötköttää aivan rauhallisena koko stajauksen ajan. Sille on nyt hankittu uudet turvaljaat, eikä tornin rapuilla liikkumisessa ole enää kuristumisvaaraa kaulapantaan.

Seuraavana aamuna kotosalla käppäilimme katsomassa lähiseudulla olevan haavan onkalossa hautovaa viirupöllöä ja koivun kolosta kurkkivaa harmaapäätikkaa. Ainakin haavanonkaloon kaksin kerroin ahtautuneen pöllön pyrstö ja siipi olivat tallella. Sitten päivällä kotiruokinnalle tupsahti tulla vielä jyty-nokkainen varpunen. Ei pöllömpiä haviksia nämäkään.

Tässä rouvan uudella automaattikameralla nappama nokkava kuva.

Huomaa, että vaihdoimme torppamme ikkunoiden ruudut uusiin vääristämättömiin lasihin.

Ja nyt on jo 90 lajia kasassa, kohta on sata, satoi tai paistoi. Sitten 120.

2. Linturetki Uudellemaalle

Meillä oli edessä uusi reissu Etelä-Suomeen kevääntuloa seuraamaan.

Sillä sää kotona oli tällainen 15.5.2017. Uutta puhdasta lunta.

Sukulaispoika pääsi ripille ja vanhemmat lupasivat tarjota kakkukahvit ripin kunniaksi. Teimme vapaan suunnitelman siten, että lähdemme aikaisin aamulla 20.5. liikenteeseen ja olemme iltapäivällä Kirkkonummella. Kuusi pitkää matkatuntia. Rouva halusi auttaa järjestelyissä ja siivouksessa kiireistä sisartaan ja niinpä auttelimme sisä- ja pihatöissä iltapäivän. Yllätyksenä tuli kyykäärmehavainnot. Ensin pikkuinen ruskea poikanen, jonka Sepe huomasi ja myöhemmin naapurin pojan säikäyttänyt aikuinen koiraskyy.

Illemmalla menimme Porkkalanniemeen Sundsin näköalatornille. Se löytyi hyvin, kuten muutkin reissun lintutornit nykyisin, navigoimalla kännykän Lähimmät lintutornit-sovelluksella. Torni sijaitsi karulla kalliolla suhteellisen etäällä merestä. Mäntyjen yli näkyi merta laajalla sektorilla, pari Ruotsinlaivaa ja purjevenettä. Olipa komeaa aurinkoisessa säässä.

Mereltä tuli kaukoputkella vuodareita: kyhmyjoutsen, haahka ja merimetso. Tornin lähettäviltä räystäs- ja haarapääskyt napsivat jotain ilmasta ja taivaalla kirskuivat tervapääskyt.

Paikka olisi ollut rauhallinen yöpyä, mutta meri oli liian kaukana. Siispä lähdimme toiseen paikkaan, Espoon Kaitalahteen. Paikka oli asuttua omakotialuetta. Lintutornille oli varattu pieni P-alue kadun päähän. Siitä lähti paljon liikuttuja polkuja lähellä sijaitsevalle merenlahdelle. Koiraa lenkittäen pistäydyin tarkistamassa rannat.

Kokeilin kännykän Maastokartat sovellusta tässä muutaman sadan metrin alueella. Enkä eksynyt. Aivan venelaiturin vierellä oli kymmenkunta silkkiuikkuhaudonmassa. Haudonta oli meneillään myös parilla kyhmyjoutsenella suurissa pesissään. Vuodarina sain meriharakan.

Sitten siirryin lähistön rehevällä niemellä olevalle lintutornille, jonne rouvakin saapui. Siellä tervaleppien, kukkivien valkovuokkojen ja nousevien kielojen seassa tunsin, että kesä on todella tullut. Käenpiika uikutteli, ruokokerttunen raksutteli ja lapintiirat panivat parastaan. Vesillä uiskenteli paljon sorsia, jopa harmaasorsapariskunta, ja rannoilla oli useita venelaitureita ja omakotitaloja ja tumma-, harmaa- ja kaljupäisiä lenkkeilijöitä. Kaikki sulassa sovussa.

Yövyimme tuolla rauhallisella P-paikalla. Ihmiset täällä ruuhkasuomessa olivat toki vastuksina maastossa, lenkkeilivät poluilla ja taluttivat hurttiaan.

Seuraavana päivänä oli sukulaispojan rippitoimitus kirkossa. Vartioin matka-autoamme ulkona kirkonmenojen ajan ja koetin saada jonkin vuodarin. Turhaan.

Kakkukahvien jälkeen illalla olikin taas mahdollista lähteä maastoon. Valitsimme seuraavaksi kohteeksemme Pernajanlahden lintutornin. Lahdella yöpyi seuranamme myös viisi nuorta merikotkaa. Olisiko ollut hauen kutuaika ja ravintoa runsaasti? Muut linnut olivat kotkien takia kyyryssä ja piilottelevia, röyhkeitä variksia lukuun ottamatta. Suurehko naurulokkiyhdykskunta oli hiljainen. Harmaahaikara kävi paikalla seisomassa hetken liikkumattomana pää kallellaan ja häipyi kohta muualle. Paikallinen lehtokurppa räpisteli kierroksiaan ja lehtokerttu lauloi.

Aamupäivällä siirryimme ihmispaikkaan Vanhaan Porvooseen. Myymälöitä ja aito Grämaregatan Rihkamakatu. Sinne saapui kohta toistakymmentä bussilastillista japanilais-kiinalaisia turisteja. Ihmisvilinästä teki jo mieli kodin rauhaan.

Porvoon tuomiokirkon seutu oli nostalgista ja rauhallista aluetta.

Lounastimme omin eväin etäämpänä vanhan rautatieaseman lehdon vierellä satakielen laulaessa.

Navigointi on muuttanut liikkumisen helpoksi omalla autolla ruuhkasuomessa. Varsinkin jos ei ole liikkeellä ruuhka-aikaan. Mukana oli varmuuden vuoksi vielä aiemmin hyväksi havaittu GT-karttakirja. Sitä ei tarvittu Vanhan Porvoon alueella.

Sitten olikin pitkän paluun aika Pohjois-Savoon. Etelässä koivuissa oli pienet kasvavat lehdet, mutta kotona ei. Meillä kuitenkin tulee tuomiin aikaisin lehdet ja kevät näytti olevan tänä vuonna samanaikaisesti kuin Etelä-Suomessa. Koska keväntulo oli erikoisen myöhäinen.

Nyt 24.5. täällä tontillamme laulaa jo mustapääkerttu.

Lintupinnat ovat kertyneet näiden matkojen ja kesäisen sään tulon myötä vauhdilla. Eilen illalla tarkistettujen laskujeni mukaan listalla oli jo 117 lajia, vaikka monia taviksia puuttuu vielä. Ei hätää. Nostan tavoitetta uudelleen, että kesällä olisi jotain mukavaa haastetta.

Olisiko 130 seuraava komea tavoite? Kyllä, reissu Limingan ja Pohjois-Suomen kautta Jäämeren rannoille antaisi tarvittavat havikset.

3. Linturetki Länteen

Kesäkuu meni menojaan. Oli kaikenlaista puuhaa, joten lintureissu länteen jäi heinäkuulle. Vasta sunnuntaina 9. päivä koitti tilaisuus lähteä. Rannikolle oli luvassa kaunista säätä ja lämpöäkin reilut 20 astetta. Tiedossa toki oli, että ajankohta on mitä hiljaisin lintujen kannalta, mutta meren rannikolla näkisi joitain täällä Itä-Suomessa näkemättömiä lajeja. Kuten vaikka räyskä, ristisorsa ja Limingalla mustavaris. Tuttuja ja helposti tunnistettavia on kiva tavata.

Matka-aika piti kuitenkin lyhentää minimiin, kahteen yönseutuun, sairaalaan joutuneen appiukon luona käyntien vuoksi. Myös ajoaikaa oli rajoitettava, Liminka, Kalajoki ja Hailuoto saivat siis jäädä käymättä ja päädyimme yhteen paikkaan, Lohtajalla sijaitsevaan Vattajanniemeen, Ohtakariin. Siellä on mahdollista yöpyä matkailuautossa lähes 300 asteen merinäköalalla ja on muutakin monipuolista katseltavaa, laajat uimarannat ja hiekkadyynit, lintutorni ja auringonlaskut mereen. Tallusteltavaa rantaa riittää puolustusvoimien ammunta-alueella kilometrikaupalla. Alueella viihtyy hyvin kaksi yönseutua paikoillaan, vaikka ihan vaan katselemissa. Erinäköistä kuin Savossa kun on.

Kuvassa pätkä pohjoisen uimarannan aamuista hiekkaa.

Mitään lintulaji-iloittelua ei tosiaan näkynyt, mutta kuitenkin komeita merilokkeja matalilla särkillä, kalatiiroja ja pesimäluodolleen kilometrin päähän kaloja kускаavia lapintiioja. Merihanhia lensi aamulla pari parvea ja meille uutena näkymänä Vattajalla, kymmenien yksilöiden auroja merimetsoja. Edestakaisin lenteleviä.

Merimetsoja ei aiemmilla käynneillä täällä ole juurikaan näkynyt. Ehkä ne kävivät nyt yhteiskalastuksilla lentäen parvina kauemmaksi niemen pohjoispuolelle.

Vattajan eteläpuolella on nimittäin merimetsojen pesintäkolonia. Ja Merikarvialla v.2011 näin miten merimetsot kalastivat satapäisenä jatana kuin koskelot syksyisin.

Hieman liettyneellä lahdelmalla kahlaili nelivarpaisia punajalka-, valko- ja mustavikloja. Yksinäinen harmaahaikara. Nimiensä mukaisia. Oma kahlaaminen jätti hiertävää hiekkaa ahtaisiin varvasväleihin.

Eteläisellä niemellä, ampuma-alueen Kalsonnokan ”tarkkailutornin” lähellä, oli runsaasti lokkien ja tiirujen poikasiasia. Ja hermostunut punajalkaviklopari. Sorsalintuja oli tosi vähän.

Niemen parkkipaikalla oli dyyniä vasten sininen liikennemerkkimäinen Male-kilpi, josta tuli mieleen sotilaiden virtsapaikka, sillä kauempana niemen päässä oli huussi, Female. Niemessä oli myös säkkikaupalla nostettua hiekkakasvillisuus kunntaa. Ehkä se olisi keino pitää dyynialuetta kunnossa liikakasvillisuudelta. Kuntan käyttö on lisääntynyt viimevuosina työläästi hoidettavan nurmikon korvaajana.

Tasaisella dyynialueelta sain vihdoinkin pinnan kiurusta, jonka ääntä en ollut aiemmin kuullut heikentyneellä kuulollani. Lajipinna tuli. Pikkukuovi tunnistui helposti myös äänestä.

Näyttävästä Vattajan lintu/näkötornista on upeat näköalat joka suuntaan. Ohtakarim kalastajakylään ja satamaan. Pohjoisessa näkyi suuria siivekkäitä, tuulimyllyjä. Tapansa mukaan nekin piti laskea. Lähialueen heinikon hoito oli ulkoistettu lampaille. Kiikareiden käyttö arvelutti hieman päiväsaikaan, sillä hietikoilla oli auringonottajia runsaasti.

Sepe-koira kiipesi tapansa mukaan ensimmäisenä lintutorniin. Nyt sillä on selkäpuolen kiinnityksellä olevat uudet turvalliset valjaat, joiden varaan se voisi jäädä vaikka riippumaan pudotessaan. Nyt koiran etuperin laskeutumista voi jarruttaa ja pitää takajalat askelmilla.

Ohtakarille menevän tien reunuskivillä varoitteli kivitasku. Poikasiaan tai minua, etten tallo päälle tai päästä koira liian lähelle. Karikukkoa tai edes merikihua ei näkynyt.

Kuvassa Ohtakarın mökkikylää, jossa on paljon kesämökeiksi kunnostettuja kalamajoja. Oikein kodikkaan tuntuista. Oikeassa reunassa on näkötorina toimiva Ohtakarın pooki. Jossain siellä oli myös kalastusmuseo. Muuten karu saari on koillisosiltaan rehevöitynyttä lehtoa. Koivuissa oli paikoittain runsaasti tuulenpesiä. Kalasatamassa oli kalankäsittelyrakennus ja lähellä kioski ja ”kylätalo” satunnaisille kävijöille ja sekä matkailuvaunualue.

Näkymä Ohtakarın pookilta itään. Kotiin päin.

Raput näkötoriniin kapenivat ja ahtautuivat ylemmäs kiivetessä. Tasanteille noustessa aukot olivat oudosti ahtaita selkäpuolelta eikä vatsan kohdalta, kuten olisi luullut.

Saaren sisäosien leirikeskus päärakennuksineen ja majoineen vaikutti unohtuneelta.

Sisä- ja länsiosiltaan Ohtakari oli karun kivinen, kuin pala Lappia. Pihlajat kukkivat.

Kivikossa oli myös aito pienikokoinen jatulintarha. Niille on koitettu kehitellä jos minkälaisia selityksiä, jopa jättiläisten I. jatulien tekemiksi. Arvelen niiden olevan vain lastenmielisten aikuisten leikkikehiä. Olisin varmaan itsekin ollut tekemässä silloin nuorempana. Mäellä oli vanhaa vuosikertaa oleva luotsiasema.

Huolimatta illan lämpöisestä tuulesta, merivesi oli seuraavana päivänä nippanappa kahlaus / kastautumiskelpoista, Rouvalle.

Paluumatkan aluksi tarkastimme kuin huvinvuoksi Himangalla Juoponperäntiellä yksityisen suojelualueen Meksin kallion ja -lintutornin. Tuossa järjestyksessä, sillä emme huomanneet piiloutunutta tornia menomatalla. Tornilta näkyi kaukana oleva naurulokkien yhdyskunta. Siellä oli runsaasti lentäjiä. Varsinkin itikoita. Muuten ihan kivoja paikkoja.

Sitten alkoi pitkästyttävä paluumatka. Köröttelyä aurinkoisessa pakettiauto-ohjaamossa. Rouvan mukaan uimavesi Savossa oli paljon lämpöisempää kuin meressä.

Reissun saldo oli vuodelle 2017 vain kolme uutta lintulajia, mutta 120 lajia sentään tuli täyteen.